KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 23.10.2001
KOM(2001) 580 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Om iværksættelse af det europæiske klimaændringsprograms første fase

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning 3

2. KOMMISSIONENS FORSLAG 5

2.1. Første gruppe - tværgående spørgsmål 6

2.1.1. Fremme af en effektiv gennemførelse af direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening 6

2.1.2. Forslag til et direktiv om forbindelse mellem projektbaserede ordninger, herunder FI og RUO, og EF's ordning for handel med emissionskvoter 7

2.1.3 Forslag til ændring af overvågningsmeksnismen 8

2.2. Andet afsnit - energispørgsmål 9

2.2.1. Forslag til et rammedirektiv om minimale effektivitetskrav til brugsapparater 9

2.2.2. Forslag til et direktiv om styring af energiefterspørgslen 10

2.2.3. Forslag til et direktiv om fremme af kombineret kraft og varme (KKV) 11

2.2.4. Andre forslag, som ikke indeholder lovgivning: 12

2.2.4.1. Initiativer for øgede energieffektive offentlige indkøb 12

2.2.4.2. Bevidstgørelseskampagne og iværksættelseskampagne 12

2.3. 3. afsnit - Transport 13

2.3.1. Forslag om at ændre vægtfordelingen mellem transportformerne 13

2.3.2. Forslag om bedre udnyttelse af infrastrukturen og betaling for den 14

2.3.3. Fremme af transportsektorens anvendelse af biobrændstoffer 15

2.4. Industrisektoren 16

2.4.1. Forslag til et rammedirektiv om fluorescerede gasser 16

3. EKP - NÆSTE STADIUM 16

1. INDLEDNING

Den politiske baggrund

På Det Europæiske Råds møde i Gøteborg i 2001 påpegede stats- og regeringscheferne, at bekæmpelse af klimaændringen hører til de vigtigste prioriteter i Den Europæiske Unions strategi for bæredygtig udvikling. De bekræftede, at Den Europæiske Union er besluttet på at opfylde sine forpligtelser i henhold til Kyoto-protokollen og at ratificere den, så den kan træde i kraft inden 2002.

Den genoptagne sjette konference blandt parterne (KP6) i FN's rammekonvention om klimaændringen (UNFCC) i Bonn i juli 2001 opnåede en afgørende succes ved at få bragt en verdensomspændende politisk aftale om de uløste problemer i forbindelse med gennemførelsen af Kyoto-protokollen i stand. Det forventes, at KP7 i Marrakech i november 2001 vil betyde, at denne vellykkede aftale bliver endeligt omsat til lovgivning.

EU's ledelse har spillet en afgørende rolle for forhandlingerne på den genoptagne KP6, og for den faste støtte til anvendelse af den multilaterale metode som foretrukken fremgangsmåde ved behandling af verdensomspændende miljøtrusler. Det er vigtigt, at denne udvikling fastholdes, og at der vises beslutsomhed inden for de rammer, stats- og regeringscheferne har fastlagt i Gøteborg. Denne meddelelse drejer sig om en konkret række gennemførelsesforanstaltninger, som skal behandles i Kommissionens arbejdsprogram de kommende 24 måneder. Den indgår i en pakke sammen med et forslag om EF's ratificering af Kyoto-protokollen og et direktivforslag om handel med emissionskvoter i EU.

Den foreslåede pakke er yderst aktuel. Der er ikke lang tid tilbage, hvis ratificeringsfristen 2002 skal overholdes. Desuden viser alle erfaringer, at det kræver tid at gøre politiske forslag til lov og få dem omsat til national lovgivning og gennemført i medlemsstaterne. Dertil kommer, at det som regel varer flere år, før deres emissionsformindskende virkning giver sig konkrete udslag. Set under denne synsvinkel kræver indledningen af den første kyotoforpligtelsesperiode i 2008 politisk indsats snarest mulig. Det gælder ikke mindst politiske fremgangsmåder, som er nye i EU, f.eks. handel med emissionskvoter.

Der er allerede blevet foretaget flere økonomiske analyser af Kyoto-protokollen, og hvad den indebærer for EU. De samlede omkostninger ved overholdelse af Kyoto-protokollen er omgivet af en vis usikkerhed, men ligger formentlig mellem 0,06% og 0,3% af BNP frem til 2010, forudsat de omkostningseffektive politiske foranstaltninger får fuld styrke[1]. Selv om der hidtil ikke er blevet foretaget nogen alt omfattende økonomisk vurdering af følgerne af de beslutninger, der blev truffet af den genoptagne KP6, tyder al ting på, at de faktiske overholdelsesomkostninger kan blive lavere end her angivet. Grunden er, at den større accept af forskellige former for dræn og opgivelsen af kvantitative bestemmelser om supplementaritet har skabt større fleksibilitet og dermed åbnet mulighed for en lang række billige politiske løsninger. På den anden side kan der opstå øgede omkostninger, fordi der skal træffes

[1] Economic Evaluation of Quantitative Objectives for Climate Change (http://europa.eu.int/comm/environment/enveco/studies2.htm#5

foranstaltninger med andre formål end formindskelse af drivhusgasemissionerne. disse foranstaltninger kommer sandsynligvis til at dreje sig om energiforsyningssikkerheden.

Alligevel vil der stadig være mange usikkerhedsmomenter, da den økonomiske og politiske udvikling er vanskelige at forudse ti år frem i tiden. En beslutning fra USA's side om at tilslutte sig Kyoto-protokollen vil naturligvis blive hilst velkommen i hele verden, ikke mindst i EU, da Kyoto-protokollens miljømæssige gennemslagskraft vil blive betydelig større. Det vil også fjerne indvirkningen på konkurrencen i de økonomiske sektorer, der påvirkes af de internationale markeder.

Vejen frem

Ifølge den kommende rapport i henhold til Rådets beslutning 99/296/EF om udviklingen i 2001 er drivhusgasemissionerne i Den Europæiske Union faldet med 4% siden 1990. Denne situation tyder på, at EU som helhed i 1999 var på vej til at opfylde målsætningerne for både 2000 og 2008-2012. Både medlemsstaternes og Kommissionens forudberegninger tyder imidlertid på, at drivhusgasemissionerne uden andre foranstaltninger end dem, der allerede er truffet eller er på vej, kan forventes blot at stabilisere sig på 1990-niveauet. Det vil betyde et efterslæb på -8% (ca. 340 mio. CO_2-ækvivalent). For at indhente dette efterslæb må medlemsstaterne og EU gøre en ekstra indsats. Da der stadig hersker usikkerhed om bl.a. den økonomiske vækst størrelse og om de konkrete resultater af de planlagte foranstaltninger, må det imødeses, at de -8% snarere udgør et minimum end et maksimum.

I betragtning af denne usikkerhed og af de vanskeligheder, de fleste medlemsstater står overfor, når de skal opfylde deres forpligtelser i henhold til aftalen om fælles byrdefordeling, må energiske EU-foranstaltninger på rette tidspunkt være et vigtigt led i en klimaændringsstrategi for hele EU.

Kommissionen har ved flere lejligheder bekræftet sin forpligtelse over for Kyoto-protokollen og peget på yderligere skridt som led i det sjette miljøhandlingsprogram (6 MHP) og den strategi for bæredygtig udvikling, den forelagde i Gøteborg. Sidste år[2] blev der opstillet et europæisk klimaændringsprogram som udgangspunkt for sammen med medlemsstaterne, erhvervslivet og de private organisationer at finde frem til og udarbejde en samordnet politik og samordnede foranstaltninger på EU-plan.

En afsluttende rapport blev offentliggjort i juni 2001. Den fremlagde resultatet af to forskellige fremgangsmåder, en oppefra-ned undersøgelse på tværs af sektorerne af en omkostningseffektiv vurdering af EU's målsætninger for emissionsformindskelse og en nedefra-op vurdering af politik og foranstaltninger, foretaget af ekspertarbejdsgrupper fra de forskellige sektorer. På grundlag af omkostningseffektivitetskriterierne[3], Mulighederne for emissionsformindskelse, tidshorisonten og den politiske acceptabilitet fremhævede ekspertgrupperne rundt regnet 40 mulige foranstaltninger, der kan give en samlet CO_2-emissionsformindskelse på ca. 664-765 mio. t CO_2-ækvivalent.

[2] KOM(2000) 88 endelig.

[3] Ud fra en omfattende analyse for EKP ansættes omkostningseffektivitetskriterierne til maksimalt 20€ pr. t CO_2-ækvivalent.

På en større konference i Bruxelles i juli 2001 blev EKP-fremgangsmåden budt velkommen. Samtidig blev Kommissionen opfordret til hurtigst muligt at fremsætte konkrete forslag.

Den liste over foranstaltninger, som er blevet opstillet i forbindelse med EKP, skal også ses i sammenhæng med EU's udvidelse, da foranstaltningerne i mange tilfælde er særlig relevante for ansøgerlandene. Blandt EKP-konferencens deltagere var eksperter fra en række tiltrædelseslande. En række vigtige samarbejdsområder blev belyst, heriblandt biobrændsel, kombineret kraft og varme (KKV), energieffektivitet i bygninger, vedvarende energi og gennemførelse af direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IFBF). Ansøgerlandene deltog i drøftelserne af forslaget til et direktiv om handel med emissionskvoter.

2. KOMMISSIONENS FORSLAG

I denne meddelelse gøres der rede for en foranstaltningspakke, som Kommissionen har til hensigt at fremsætte i løbet af de kommende 24 måneder. Der er opdelt i 4 grupper: tværgående foranstaltninger og energi-, transport- og industriforanstaltninger.

Foranstaltningerne giver til sammen mulighed for en omkostningseffektiv formindskelse på ca. 122-178 mio. t CO_2-ækvivalent. EKP lagde imidlertid også vægt på foranstaltninger, som er særlig lovende på længere sigt, men skal opfylde omkostningseffektivitetskravet på 20 € pr. t CO_2-ækvivalent. Her kan muligheden for emissionsformindskelse forøges med yderligere 100 mio. t CO_2-ækvivalent som resultat af en aktiv politik for KKV og biobrændsel. Under alle omstændigheder skal tallene for emissionsformindskelsesmulighederne fortolkes med forsigtighed. Nogle af foranstaltningerne har nemlig vist sig vanskelige at kvantificere. Det gælder ikke mindst foranstaltningerne inden for transportsektoren. Disse foranstaltninger stammer fra den nyligt vedtagne hvidbog om en fælles transportpolitik[4], som indeholder en forskningspakke på i alt 60 foranstaltninger, hvoraf nogle også bliver afgørende for en formindskelse af drivhusgasemissionerne.

Listen over foreslåede foranstaltninger i denne meddelelse skal ses på baggrund af Kommissionens igangværende bestræbelser på at inddrage miljøhensyn i alle de øvrige former for politik. Blandt de seneste initiativer er:

Et direktiv om yderligere liberalisering af markedet for elektricitet og naturgas i EU[5], et direktiv om fremme af elektricitet fra vedvarende energikilder inden for det indre marked for elektricitet[6], en handlingsplan for større energieffektivitet i Det Europæiske Fællesskab[7], en grønbog for forsyningssikkerhed,[8] ændringen af retningslinjerne for statsstøtte til miljøbeskyttelse[9] og ændringen af retningslinjerne

[4] Den europæiske transportpolitik frem til 2010 - de svære valg, KOM(2001) 370.

[5] Forslag til direktiv om ændring af direktiverne 96/92/EF og 98/30/EF om fælles regler for det indre marked for henholdsvis elektricitet og naturgas, KOM(2001)125 endelig.

[6] KOM(2000)279. Dette direktiv skal bidrage til at nå den tilstræbte fordobling af de vedvarende energikilders andel af bruttoenergiforbruget i Europa, dvs. fra de nuværende 6% til 12% i 2010, således som planlagt i hvidbogen fra 1997 om en fælles strategi og handlingsplan for vedvarende energikilder, KOM(97)599.

[7] Handlingsplan for større energieffektivitet i Det Europæiske Fællesskab, KOM(2000)247 endelig.

[8] Grønbogen *På vej mod en europæisk strategi for forsyningssikkerhed*, KOM(2000)769 endelig.

[9] EF-rammebestemmelser for statsstøtte til miljøbeskyttelse, 2001/C37/03, EFT C 37 af 3.2.2001, s. 3.

for transeuropæiske net. Et ældre, men stadig yderst relevant forslag til et direktiv om omlægning af Fællesskabets rammebestemmelser for beskatning af energiprodukter[10] er blevet genoplivet af Rådet, og Kommissionen går stadig stærkt ind for den holdning, det er udtryk for.

EKP har også bekræftet behovet for stadig forskning, teknologisk udvikling og innovation på klimaområdet. Der kræves yderligere indsats for med større nøjagtighed og større sikkerhed at kunne fastslå klimaændringens udvikling og dens mulige følger for især Europa. Forskning er også nødvendig for at kunne finde frem til fremtidige omkostningseffektive og samfundsmæssigt acceptable energi- og transportteknologier og dertil knyttede foranstaltninger og metoder, som kan afbøde klimaændringens virkninger.

Det er vigtigt fortsat at investere i klimaforskning. Det afspejler sig også i Kommissionens initiativ for oprettelse af et europæisk forskningsrum[11] og i det nye rammeprogram[12]. Heri og i initiativet for global overvågning af miljø og sikkerhed (GOMS) opstilles de midler, hvormed de tilstræbte mål skal nås.

Kommissionen lægger også vægt på at bringe forskerne tættere på den politiske beslutningstagningsproces for at give den en solid videnskabelig underbygning. I denne forbindelse kan oprettelsen af en videnskabelig europæisk "hjælpetjeneste" bidrage både til gennemførelsen af EKP og til udarbejdelsen af en fremtidig politik med et solidt videnskabeligt grundlag.

2.1. Første afsnit - tværgående spørgsmål

2.1.1. Fremme af en effektiv gennemførelse af direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening

Baggrund

IFBF-direktivet er udtryk for en samlet bestræbelse på at forebygge og bekæmpe forurening fra store industri- og landbrugsanlæg. Det betyder, at virksomheder og myndigheder skal finde frem til, hvilke foranstaltninger der giver det bedste resultat for miljøet som helhed. IFBF-direktivet lægger hovedvægten på forebyggelse. Det fremmer foranstaltninger i de tidlige led (som rene teknologier) i højere grad end forureningsbekæmpelse ved udledningsstedet.

EKP indeholdt en klar henstilling om bedre udnyttelse af det nuværende IFBF-direktiv. Dette direktiv er ikke blevet udformet med specielt henblik på klimaændringen, men det pålægger en forpligtelse til at forhindre alle former for forurening og til at udnytte energien effektivt. De tekniske referencedokumenter, der udarbejdes på EU-plan, de såkaldte BREF, skal medvirke til at formindske drivhusgasemissionerne og skabe en mere effektiv energiudnyttelse i de pågældende sektorer. De nationale myndigheder, som udsteder tilladelser, skal sikre, at drivhusgasemissionerne forebygges eller bekæmpes, medmindre de indgår i en fremtidig ordning for handel med drivhusgasemissionskvoter.

[10] KOM(1997) 30 endelig
[11] KOM(2000) 612 af 4.10.00.
[12] KOM(2001) 94 af 26.10.01.

Kommissionens foranstaltning

– ***Forslagets vigtigste indhold***

Kommissionen vil bede en teknisk IFBF-ekspertgruppe, som koordineres af det europæiske IFBF-kontor i Sevilla, om at udarbejde et særligt "horisontalt" BREF, der skal dreje sig om generiske energieffektivitetsteknikker. Den vil desuden, i en revideret udgave af det første BREF, opfordre de pågældende tekniske ekspertgrupper til at lægge større vægt på at skaffe oplysninger og drage faste konklusioner om procesbestemte energieffektivitetsteknikker.

Medlemsstaterne vil blive opfordret til at opstille nationale strategier for behandling af energieffektivitetskrav i forbindelse med IFBF-tilladelser og få dem indført på de nuværende IFBF-anlæg i god tid før gennemførelsesfristen, dvs. oktober 2007, så de ansvarlige får rimelig tid til at indføre BTT og energieffektivitetsteknikker.

– ***Miljøvenlighed og omkostninger***

IFBF indeholdt ikke nogen vurdering af foranstaltningernes miljøvenlighed og omkostninger. En undersøgelse af energistyring og energioptimering i industrien[13], som er blevet foretaget af GD Miljø, viser imidlertid, at der er blevet opnået omkostningseffektive besparelser på helt op til 60-70 mio. tons CO_2 om året for alle virksomhedsanlæg, der omfattes af IFBF, når indførelsen af KKV ikke medregnes.

– ***Tidsplan***

Kommissionen vil fortsat fremme en effektiv gennemførelse af IFBF-direktivet, men lægge særlig vægt på de her skitserede foranstaltninger i 2002 og 2003.

2.1.3. Forslag til et direktiv om forbindelse mellem projektbaserede ordninger, herunder FU og RU, og EF's ordning for handel med emissionskvoter

Baggrund

Det foreslåede direktiv skal supplere rammedirektivet om handel med emissionskvoter. Det skal angive nærmere, under hvilke betingelser "kreditter" fra de projektbaserede ordninger for handel med drivhusgasemissioner kan lægges til kvoterne. Det skal træde i kraft samtidig med EF's ordning for handel med emissionskvoter i 2005.

Kommissionens foranstaltning

– ***Forslagenes vigtigste indhold***

Forslaget bliver i nøje overensstemmelse med de relevante UNFCCC-beslutninger. De projektbaserede ordninger skal omfatte projekter, som udføres af parterne i Kyoto-protokollens bilag B (fælles udførelse) og projekter, der udføres af parter i bilag B og parter udenfor (ren udvikling). Det skal også gøre det muligt for de sektorer, der ikke omfattes af Fællesskabets ordning for handel med emissionskvoter, at udføre emissionsformindskelsesprojekter. Beslutningerne om FU og RU

[13] (http://europa.eu.interoperabilitet/comm/environment/ippc/index.htm (under "IPPC-elated documents")

forhandles stadig på internationalt plan, men skulle blive færdigbehandlet på KP 7 i Marrakech i november 2001.

Forslaget vil blive udformet, så det sikrer overensstemmelse med Fællesskabets udviklingspolitik og fastholder det generelle sigte mod bæredygtig udvikling i udviklingslandene og i lande med overgangsøkonomi.

- ***Miljøvenlighed og omkostninger***

Indførelsen af "kreditter" fra de projektbaserede ordninger, herunder FU og RU, bidrager til at sænke overholdelsesomkostningerne i Det Europæiske Fællesskab. Ved ordningens iværksættelse forventes transaktionsomkostningerne at blive betydelige, f.eks. i forbindelse med indførelse af de institutionelle rammer hos bilag B-parterne og parterne uden for bilag B (især udviklingslande), i forbindelse med udarbejdelse af den nødvendige projektdokumentation og etablering af de nødvendige kontakter mellem investorer og værtslande. Det kan medføre, at den faktiske efterspørgsel på kreditter ikke bliver den størst mulige. Derfor vil Kommissionen samtidig undersøge, om disse begyndervanskeligheder i den praktiske erfaringsfase kan overvindes ved hjælp af offentlige tilskyndelser (f.eks. støtte til opbygning af institutionel kapacitet i partnerlandene, tilskudsordninger for projektudarbejdelsesaktiviteter, igangsættelses-faciliteter for FU/RU, frivillig øremærkning af kreditter til emissionsformindskelse). I princippet skal sådanne tilskyndelser være midlertidige og i overensstemmelse med statsstøttereglerne.

- ***Tidsplan***

Kommissionen vil vedtage forslaget til et direktiv om forbindelse mellem de projektbaserede ordninger, herunder FU og RU, og EF's ordning for handel med emissionskvoter inden første halvdel af 2003.

2.1.3 Forslag til ændring af overvågningsmeksnismen

Baggrund

Ifølge Rådets beslutning 93/389/EØF, senest ændret ved beslutning 99/296/EF, om en overvågningsmekanisme for emission af CO_2 og andre drivhusgasser i Fællesskabet skal Kommissionen vurdere, hvilke fremskridt medlemsstaterne og EU som helhed har gjort i retning af at opfylde Kyoto-protokollens målsætninger ved hjælp af hensigtsmæssig politik og relevante foranstaltninger. Den årlige rapport har siden 1990 omfattet udarbejdelse af emissionsoversigter og indeholder en vurdering af nuværende og fremtidige politiske initiativers og foranstaltningers virkninger. Bestemmelserne i den nuværende beslutning er ikke tilstrækkelige til at dække Kyoto-protokollens rapporteringskrav, således som de blev vedtaget på den genoptagne KP 6 i Bonn, og som de forventes opstillet på KP 7 i Marrakech. Det bliver derfor nødvendigt at foretage en ændring af Rådets beslutning 93/389/EØF. Ifølge den nuværende overvågningsordning bistås Kommissionen af et overvågningsudvalg, hvori samtlige medlemsstater er repræsenteret.

Kommissionens foranstaltning

I overensstemmelse med de beslutninger, der blev truffet om Kyoto-protokollen (artikel 5, stk. 1) på den genoptagne KP 6 i Bonn skal en fremtidig overvågningsordning indeholde udvidede rapporteringskrav på grundlag af Kyoto-

protokollen svarende til dem, der knytter sig til EU's ordning for drivhusgasoversigter og til CO_2-dræn (land- og skovbrugsaktiviteters kulstofbinding).

Desuden har det vist sig, at bestemmelserne for aflæggelse af rapport om national politik og nationale foranstaltninger, herunder forudberegninger, ikke er tilstrækkelige til at give Kommissionen de nødvendige oplysninger, så den kan overvåge klimaændringspolitikkens og klimaændringsforanstaltningernes udvikling og effektivitet med nogenlunde nøjagtighed. De nuværende bestemmelser må ændres, så EU-overvågningssystemets pålidelighed øges. Det er især vigtigt for at kunne foretage en tidlig vurdering af medlemsstaternes opfyldelse af deres individuelle målsætninger ifølge "byrdefordelingsaftalen". Med hensyn til direktivforslaget om en EU-ordning for handel med emissionskvoter, vil Kommissionen (i samarbejde med overvågningsudvalget) udarbejde og foreslå nøjagtige retningslinjer. Overvågningsaktiviteterne under handelsordningen svarer nøje til overvågningsmekanismen for drivhusgasser og kræver derfor en nøje samordning med den.

- Tidsplan

Kommissionen vil forberede et ændringsforslag til Rådets beslutning 93/389/EØF om overvågningsmekanismen til anden halvdel af 2002.

2.2. Andet afsnit - energispørgsmål

Dette afsnit drejer sig om det private og det erhvervsmæssige energiforbrug. Kommissionen har for nylig vedtaget grønbogen om energisikkerhed, der tjener som grundlag for alle energiforanstaltninger. I løbet af de seneste måneder er der allerede blevet udarbejdet to forslag, nemlig direktivet om fremme af elektricitet fra vedvarende energikilder inden for det indre marked for elektricitet og forslaget til et direktiv om bygningers energimæssige ydeevne[14]. Den kendsgerning, at bygningssektoren tegner sig for over 40% af EU's energiforbrug, udgør en kraftig tilskyndelse til at foreslå en pakke sammenhængende effektivitetsforanstaltninger. Der vil også blive foreslået en række støtteforanstaltninger.

2.2.1. Forslag til et rammedirektiv om minimale effektivitetskrav til brugsapparater

Baggrund

Energieffektivitetsforanstaltninger for handelsvarer skal fastsættes for Fællesskabet som helhed for at forhindre de forvridninger på det indre marked, som nationale effektivitetskrav kan forvolde. Forslaget skal omfatte alle typer brugsapparater, der sælges og benyttes på EU-markedet og forbruger en relevant energimængde, herunder standardkomponenter (f.eks. forkoblingsenheder, elektromotorer, strømforsyningsenheder osv.), men rummer betydelige muligheder for energibesparelser. Også husholdningsapparater, belysningsartikler, kompressorer, pumper og boligapparatur som opvarmningsanlæg og vandvarmere, luftkonditioneringsanlæg osv. kan også medtages. Der vil blive sørget for, at apparaternes ydeevne ikke påvirkes, og at der tages hensyn til virkningerne for producenterne.

[14] Forslag til direktiv om bygningers energimæssige ydeevne, KOM(2001)2226 endelig.

Kommissionens foranstaltning

- ***Forslagets vigtigste indhold***

Der vil blive opstillet ambitiøse, omkostningseffektive mål for energieffektiviteten, og de skal søges nået ved hjælp af minimale effektivitetskrav, der fastsættes i gennemførelsesdirektiver. Dette arbejde skal udføres af et forskriftsudvalg, som består af eksperter fra medlemsstaterne og har beføjelser i kraft af et rammedirektiv. Fastsættelsen af minimale effektivitetskrav kommer til at spille en vigtig rolle som supplement til mærkningen af produkter (Rådets direktiv 92/75/EØF) og til industriens frivillige tilsagn.

- ***Miljøvenlighed og omkostninger***

Kun effektivitetsstandarder, der kan gennemføres sammen med øjeblikkelige, omkostningseffektive forbedringer af udformning og teknologi vil blive foreslået. De formindskelser af CO_2-emissionerne, som skyldes denne foranstaltning, forventes at tage betydeligt til fra år 2008 og videre frem.

- ***Tidsplan***

Kommissionen vil fremsætte et forslag i 2002.

2.2.2. Forslag til et direktiv om styring af energiefterspørgslen

Baggrund

At fuldstændiggøre det indre marked for energi ved at udvikle og fremme energieffektivitet på efterspørgselssiden, især i forhold til de offentlige værkers og tilsvarende virksomheders levering af energiforsyningstjenester, er et vigtigt led i formindskelsen af drivhusgasemissionerne.

Kommissionens foranstaltning

– ***Forslagets vigtigste indhold***

Medlemsstaterne vil få pålagt at opstille målsætninger med henblik på at fremme og støtte energiefterspørgselsstyring ved hjælp af effektiv teknologi og nye tjenester og programmer med særligt sigte på små energiforbrugere som de private husstande og de små og mellemstore virksomheder. Det forudsætter rammebestemmelser til støtte for opstilling, finansiering og overvågning af målsætninger, som tager sigte på at forbedre energitjenesternes effektivitet, og som passer til de enkelte medlemsstaters liberaliserede markeder. Direktivet skal også fastsætte et vist minimumsniveau for investering i energieffektivitet og efterspørgselsstyring, især hvor det drejer sig om forretningsmæssige aktiviteter. Der vil normalt være tale om ekstrainvesteringer i forhold til de energieffektivitetsaktiviteter, som nu finansieres af de offentlige myndigheder.

Medlemsstaterne vil få pålagt at støtte udviklingen af et marked for energieffektivitetsteknologi og efterspørgselsstyringstjenester. Medlems-staterne skal hvert år aflægge rapport til Europakommissionen om investeringsbeløbet, den sparede energi og om muligt investeringernes omkostningseffektivitet. Medlemsstaterne skal overvåge energibesparelserne og de iværksatte aktiviteters

omkostningseffektivitet, ved hjælp af standardiserede evalueringsmetoder og benytte dem når de aflægger rapport til Europakommissionen.

– ***Miljøvenlighed og omkostninger***

Hvis denne foranstaltning iværksættes inden 2006 kan det betyde en formindskelse på mellem 40 og 55 mio. t CO_2 om året inden 2010.

– ***Tidsplan***

Kommissionen vil forelægge et forslag i 2002.

2.2.3. Forslag til et direktiv om fremme af kombineret kraft og varme (KKV)

Baggrund

Formålet med dette direktiv er at supplere og styrke de nuværende foranstaltninger for fremme af KKV i overensstemmelse med Fællesskabets plan om at fordoble KKV's andel af EU's elektricitetsproduktion fra 9% i 1999 til 18% i 2010. Den lange gennemførelsestid, der kræves, for at nye anlæg kan blive driftsklare, kan gøre det vanskeligt at nå dette mål fuldt ud inden for den fastsatte tidsplan.

Kommissionens foranstaltning

– ***Forslagenes vigtigste indhold***

KKV-direktivet er til en vis grad udformet med direktivet om elektricitet fra vedvarende energikilder som forbillede. Direktivet skal indeholde en definition på KKV-kvalitet og KKV-godkendelse for at sikre, at tilskyndelserne kun kommer effektive KKV-systemer til gode. Direktivet skal også behandle spørgsmål som adgang til distributionsnettet, omkostningerne ved tilslutning og tilpasning af de administrative procedurer og indeholde bestemmelser, der pålægger medlemsstaterne at opstille nationale målsætninger, som er i overensstemmelse med EU's KKV-målsætning fra 1997.

KKV-direktivet skal omfatte et teknologisk spektrum fra KKV i mindre målestok i bolig- og servicesektoren til KKV i industrien og KKV i forbindelse med fjernvarme og indeholde særlige bestemmelser om fremme af små KKV-værker og KKV på grundlag af vedvarende energikilder.

Iværksættelse af et KKV-initiativ på EU-plan som led i en generel kampagne for fremme af energieffektivitet i lighed med kampagnen for udvikling af vedvarende energikilder kunne være en foranstaltning i tilknytning hertil.

– ***Miljøvenlighed og omkostninger***

Det er blevet påvist, at KKV i et omfang svarende til de tilstræbte 18% af elektricitetsproduktionen åbner muligheder for en formindskelse på op til 65 mio. t CO_2-ækvivalens. Heraf kan de 12 mio. t CO_2 opnås til en pris på mellem 20 og 50 € pr. t. De faktiske formindskelser er imidlertid omgivet af usikkerhed, da det foreslåede KKV-direktiv er et rammedirektiv, der overlader gennemførelsesstrategien og de særlige støtteordninger til fordel for KKV til de enkelte medlemsstater.

– ***Tidsplan***

Kommissionen vil forelægge et forslag i 2002.

2.2.4. Forslag, som ikke indebærer lovgivning:

2.2.4.1. Initiativer for øgede energieffektive offentlige indkøb

Baggrund

Formålet med dette initiativ er at fremme efterspørgslen på energieffektiv teknologi i den offentlige sektor. Hensigten er at opstille retningslinjer for offentlige indkøb af energieffektiv teknologi.

Kommissionens foranstaltning

– ***Initiativernes vigtigste indhold***

Kommissionen påtænker en opfølgning af "Kommissionens fortolkningsmeddelelse om Fællesskabets bestemmelser om offentlige kontrakter og mulighederne for at integrere miljøhensyn i offentlige kontrakter"[15]. Hensigten er at indføje særlige retningslinjer for energieffektivitet. De skal indeholde retningslinjer og eksempler på den bedste praksis, som den offentlige sektor kan benytte og således inddrage energieffektivitetsaspekter i de offentlige indkøbsprocedurer. En håndbog om grønne offentlige indkøb, som netop er ved at blive udarbejdet, skal indeholde eksempler på, hvordan grønne tilbudsindkaldelser tilrettelægges i overensstemmelse med Fællesskabets lovgivning.

Behovet for eventuel yderligere lovgivning på området energieffektive offentlige indkøb vil blive overvejet, når virkningen af de foreslåede retningslinjer for grønne offentlige indkøb og eksemplerne på den bedste praksis er blevet vurderet.

– ***Miljøvenlighed og omkostninger***

De omkostningseffektive muligheder for CO_2-formindskelse er vanskelige at bedømme, da dette initiativ er en støtteforanstaltning.

– ***Tidsplan***

Initiativerne vil blive forelagt i 2002.

2.2.4.2. Bevidstgørelseskampagne og iværksættelseskampagne

Baggrund

Udbredelse af oplysninger om efterspørgselsstyring, overvågning af udviklingen og angivelse af referencepunkter, hvorudfra det kan gøres, er integrerende led i bestræbelserne på at forbedre energieffektiviteten. For at skabe opmærksomhed og medvirke til, at udviklingen kan måles, vil der i 2002 blive indledt en

[15] KOM(2001) 274 endelig. Håndbogen om grønne offentlige indkøb nævnes også i meddelelsen om integreret produktpolitik, KOM(2001) 68 endelig.

bevidstgørelseskampagne (BK) og en sideløbende iværksættelseskampagne (IK). IK skal opstille vejledende målsætninger, der kan være udgangspunkt for måling af udviklingen og tjene som referencepunkter for beslutningstagere og planlæggere og styrke den nuværende kampagne for vedvarende energikilder samtidig med, at den bygger på dens erfaringer.

Kampagnen skal formidle resultaterne af forsøgsaktioner, udbrede den bedste praksis og skabe offentlig bevidsthed. herved skal de europæiske borgere tilskyndes til at investere i produkter og bygninger og benytte teknik, der både kan spare penge og have en gavnlig indflydelse på miljøet. Kampagnen påpeger de berørte parters rolle og fremmer indførelse af de mest omkostningseffektive teknologier, hvormed kuldioxidemissionerne kan formindskes. Kampagnen, der vil blive samordnet af Kommissionen, ledes af medlemsstaterne på nationalt og lokalt plan.

Kommissionens foranstaltning

– ***Forslagenes vigtigste indhold***

Deltagerne på det nationale og lokale plan i medlemsstaterne vil få foreslået omhyggeligt udvalgte kampagnemål. Disse mål kan f.eks. være et bestemt udsnit af husstandenes "A"-mærkede apparater, en bestemt række detailsalgssteder, hvis vareudbud omfatter en stor mængde energieffektivt apparatur, eller et bestemt antal lavenergipærer pr. husstand.

– ***Miljøvenlighed og omkostninger***

Iværksættelseskampagnen og bevidstgørelseskampagnen er støttefunktioner. Deres virkninger er derfor vanskelige at måle. Erfaringerne fra lignende kampagner viser imidlertid, at virkningerne kan være betydelige. På samme måde som iværksættelseskampagnen for vedvarende energi og i samklang med den vil kampagnen for energieffektivitet skabe private investeringer med begrænset brug af offentlige midler.

– ***Tidsplan***

Kommissionen vil fremlægge et forslag i 2002.

2.3. Tredje afsnit - Transport

Hvidbogen om den fælles transportpolitik[16] indeholder ca. 60 foranstaltninger, som skal træffes på fællesskabsplan, og mange af dem vil bidrage til formindskelse af drivhusgasemissionerne inden 2010.

Foranstaltninger, som skal træffes for transportsektoren i overensstemmelse med hvidbogen:

2.3.1. Forslag om at ændre vægtfordelingen mellem transportformerne

Baggrund

[16] KOM(2001) 370.

Hvis de seneste års udvikling fortsætter, anslås drivhusgasemissionerne fra transportsektoren at vokse med ca. 50% mellem 1990 og 2010. Alene vejtransporten tegner sig for 84% af samtlige CO_2-emissioner fra transportsektoren. Luftfarten er den transportform, som har den højeste vækstrate, når det gælder drivhusgasemissioner. En omlægning fra vejtransport og luftfart til den renere transport ad jernbaner og vandveje har derfor højeste prioritet, når det drejer sig om at bremse drivhusgasemissionernes vækst i transportsektoren.

Kommissionens foranstaltning

En række foranstaltninger skal sikre, at vejtransportens vækst bremses, og at transportfordelingen fra 1998 er blevet genetableret i 2010. De vigtigste foranstaltninger går ud på at

- Give jernbanetransporten nyt liv ved hjælp af en række foranstaltninger for markedsåbning, sikkerhedsforbedringer, udvidet samdrift og kvalitetssikring, som Kommissionen vil forelægge inden slutningen af 2001.

- Forbedre transporten ad indre vandveje ved at standardisere tekniske krav og harmonisere certifikater og arbejdsbetingelser, alt sammen ved hjælp af forslag fra Kommissionen i 2002.

- Fremme kystsejladsen ved at forbedre havnetjenesternes kvalitet og udvikle den nødvendige infrastruktur til oprettelse af søtransportmotorveje.

- Fremme af kombineret transport ved hjælp af en nyt støtteprogram (Marco Polo) for alternative løsninger til vejtransport, som skal udarbejdes i 2003, og nye fællesskabsregler for fragtkombination og standardisering af transportenheder og læsseteknik, som skal foreslås af Kommissionen i 2003.

– ***Miljøvenlighed og omkostninger***

En lang række lokale ordninger eller virksomhedsordninger for forbedring af kombineret transport og logistik har medført formindskelser af CO_2-emissionerne på op til 50% i bestemte sektorer. Hvis de udvides til EU-plan, rummer det store muligheder for CO_2-formindskelse.

2.3.2. Forslag om bedre udnyttelse af infrastrukturen og betaling for den

Baggrund

Overtrafikering formindsker transporteffektiviteten og forøger drivhusgasemissionerne unødigt. Formindskelse af overtrafikeringen kan derfor også medvirke til at formindske CO_2-emissionerne. Transportpriserne afspejler ikke de fulde omkostninger og er ikke ensartede for de forskellige transportformer. Yderligere inddragelse af eksterne omkostninger og rimelig og ensartet prisfastsættelse for de forskellige transportformer vil medvirke til at skabe kontrol over transportvæksten og til at ændre vægten mellem transportformerne.

Kommissions foranstaltning

- Et rammedirektiv om en infrastrukturafgiftsordning, dens opbygning og principper, og en fælles metode til fastsættelse af afgiftsniveauer samt om krydsfinansiering vil blive foreslået af Kommissionen i 2002.

- Ensartet beskatning af brændstof til erhvervsmæssig landevejstransport vil blive foreslået af Kommissionen i 2003.

– ***Miljøvenlighed og omkostninger***

EKP's arbejdsgruppe for transport har påvist, at der er mulighed for en formindskelse af CO_2-emissionerne på 40-60 mio. t om året ved hjælp af foranstaltninger for bedre udnyttelse af infrastrukturen og betaling for den.

2.3.3. Fremme af transportsektorens anvendelse af biobrændstoffer

Baggrund

Det grundlæggende formål er at få udarbejdet fællesskabsbestemmelser, der fremmer transportsektorens brug af biobrændstoffer i EU. Det er en opfølgning af de målsætninger, der blev opstillet i hvidbogen om en fællesskabsstrategi og en handlingsplan for vedvarende energikilder i 1997.

Kommissionens foranstaltning

– ***Forslagenes vigtigste indhold***

Med henblik på det første direktivforslag er Kommissionen i færd med at undersøge, om den skal pålægge medlemsstaterne at indføre lovgivning og træffe foranstaltninger, der fremmer øget anvendelse af biobrændstoffer i transportsektoren. De foranstaltninger, der skal træffes for at nå bestemte mål, kan fremgå af en årlig rapport, som medlemsstaterne skal forelægge Kommissionen.

Med hensyn til det næste direktivforslag er Kommissionen i færd med at undersøge muligheden for at tillade medlemsstaterne at fritage biobrændstoffer og bestemte mineralolier, der indeholder biobrændstoffer, for forbrugsafgifter.

– ***Miljøvenlighed og omkostninger***

Prognoserne i grønbogen om forsyningssikkerhed[17] tyder på, at der kan opnås energibesparelser i form af dieselolie og benzin på ca. 17,5 mio. t inden 2010. Det vil betyde en formindskelse af CO_2-emissionerne på ca. 35-40 mio. t til en pris på 100 € pr. t.

– ***Tidsplan***

Direktivforslaget om fremme af biobrændstoffer i transportsektoren forventes at blive vedtaget af Kommissionen i anden halvdel af 2001.

[17] KOM(2000) 769 endelig.

2.4. Industrisektoren

2.4.1. Forslag til et rammedirektiv om fluoriserede gasser

Baggrund

Fluoriserede gasser tegner sig kun for ca. 2% af EU's samlede drivhusgasemissioner, men indeholder et stort "globalt opvarmningspotentiel". De forventes desuden at vokse i omfang fra 64 mio. t CO_2-ækvivalent i 1995 til ca. 96 mio. t CO_2-ækvivalent i 2010. Denne udvikling er uholdbar, og der blev derfor i EKP foreslået en række foranstaltninger, som skulle træffes på EU-plan for at formindske emissionerne og forbedre overvågningen. De vigtigste sektorer, som er ansvarlige for denne situation, er køling og luftkonditionering.

Kommissionens foranstaltninger

– ***Forslagets vigtigste indhold***

Kommissionen anser det for hensigtsmæssigt at videreudvikle disse politiske henstillinger som led i et rammedirektiv for fluoriserede gasser, der skal formindske emissionerne i samtlige sektorer. Direktivet skal udformes, så det supplerer de foranstaltninger, medlemsstaterne træffer for indeslutning og overvågning af fluoriserede gasser. Det vil også blive overvejet at fremme udvikling og anvendelse af alternative og anderledes teknologier.

Blandt direktivets vigtigste forslag er:

indeslutning - krav om, at alle praktiske foranstaltninger for at formindske emissionerne skal træffes i forbindelse med udformning, fremstilling, installering, drift og bortskaffelse af apparatur;

overvågning - krav om, at producenter, importører, eksportører og bestemte brugere hvert år skal aflægge rapport om de mængder fluoriseret gas, der markedsføres, eksporteres og anvendes;

markedsførings- og brugsrestriktioner - for bestemte anvendelser af fluoriserede gasser.

– ***Miljøvenlighed og omkostninger***

På grundlag af omfattende undersøgelser, som er blevet foretaget for EKP, anslås omkostningerne til ca. 20 € pr. t CO_2-ækvivalens ved emissionsformindskelser på omkring 21 mio. t CO_2-ækvivalens om året inden 2010.

– ***Tidsplan***

Kommissionen forventes at have sit forslag færdigt i første halvdel af 2002.

3. EKP - NÆSTE STADIUM

Denne meddelelse gør rede for en række vigtige foranstaltninger, der skal træffes i løbet af de kommende år. Disse foranstaltningers emissionsformindskende virkninger

er dog næppe tilstrækkelige til at opfylde Kyoto-protokollens målsætning på -8%. Det er derfor vigtigt at undersøge en række yderligere foranstaltninger. De skal udvælges blandt de 42 foranstaltninger, som EKP peger på, idet der dog skal tages hensyn til de politiske retningslinjer, Kommissionen allerede har fastlagt. Kommissionen vil i denne forbindelse fortsat vurdere den førte politiks og de trufne foranstaltningers følger for miljø og økonomi. Ikke mindst deres følger for EU's industris konkurrencedygtighed.

Blandt de foranstaltninger, der kan indgå i Fællesskabets videre bestræbelser, men kræver en nærmere undersøgelse af emissionsformindskelses-mulighederne og omkostningseffektiviteten, er:

- Et initiativ for fremme af varmeproduktion ved hjælp af vedvarende energi
- E2MAS energisyns- og energistyringsordningen
- Motorprograminitiativet
- Miljøaftalen med bilindustrien om lette erhvervskøretøjer
- Et grundlag for skatte- og afgiftsmæssige foranstaltninger for personbiler, således som det skitseres i Fællesskabets strategi med sigte på emissionsmålet 120 g CO_2/km
- Opfølgning af "Bonn-aftalen" om spørgsmål i forbindelse med skovbrugspolitik, der forøger kulstofbindingen ved nyplantning, genplantning og skovbrugsdrift
- Opstilling af et grundlag for projektbaserede ordninger.

Det betyder, at der i stedet for den sektorbestemte fremgangsmåde, som benyttes i EKP's første fase, vælges en mere emnebestemt fremgangsmåde. Der vil blive tilrettelagt tekniske møder med de berørte parter på en fleksibel og problemorienteret måde.

Disse aktiviteter skal samordnes af EKP's styrelsesudvalg, hvor alle Kommissionens relevante generaldirektorater er repræsenteret. En opfølgningsrapport svarende til rapporten fra juni 2001 vil blive udarbejdet i slutningen af 2002.

FINANSIERINGSOVERSIGT

Område: Energi

Aktiviteter: Bevidstgørelseskampagne og oplysningskampagne i forbindelse med energieffektivitet

TITEL: BEVIDSTGØRELSESKAMPAGNE (BK) OG IVÆRKSÆTTELSESKAMPAGNE (IK) I FORBINDELSE MED ENERGIEFFEKTIVITET

1. BUDGETPOST (NR. OG BETEGNELSE)

B4-1031:SAVE

2. SAMLEDE TAL

2.1. Samlet rammebevilling (del B):

2.8mio. € som forpligtelsesbevilling

2.2. Gennemførelsesperiode:

2001 -2004

2.3. Samlet flerårigt skøn over udgifterne:

(a) Forfaldsplan for forpligtelses- og betalingsbevillinger (finansieringstilskud) *(jf. punkt 6.1.1)*

mio. € (*tre decimaler)*

	År 2001	År 2002	År 2003	År 2004	[n+4]	[n+5 ff]	I alt
Forpligtelser	0.14	2.54					2.68
Betalinger	-	1.0	1.0	0.68			2.68

(b) Teknisk og administrativ bistand og støtteudgifter *(jf. punkt 6.1.2)*

Forpligtelser	0.06	0.06					0.12
Betalinger	0.02	0.06	0.04				0.12

a+b i alt							
Forpligtelser	0.200	2.600					2.800
Betalinger	0.02	1.06	1.04	0.68			2.800

(c) Personale- og andre driftsudgifters samlede budgetvirkninger *(jf. punkt 7.2 and 7.3)*

Forpligtelser/ betalinger	0.033	0.033	0.033	0.033			0.132

a+b+c I ALT							
Forpligtelser	0.233	2.633	0.033	0.033			2.932
Betalinger	0.053	1.093	1.073	0.713			2.932

2.4. Overensstemmelse med finansieringsplanlægningen og de finansielle overslag

forslaget er i overensstemmelse med den foreliggende finansieringsplanlægning.

2.5. Virkninger for budgettets indtægtsside[18]:

Forslaget har ingen finansielle virkninger

3. BUDGETSPECIFIKATIONER

Udgifternes art **Alle over SAVE programmet.**		**Nye**	**EFTA deltagelse**	**Ansøgerlandenes deltagelse**	**Udgiftsområde i de finansielle overslag**
IOU	OB	NEJ	JA	JA	**Nr. 3**

[18] Nærmere oplysninger i særskilt orienterende dokument

4. RETSGRUNDLAG

Beslutning 647/2000/EF SAVE.

5. BESKRIVELSE OG BEGRUNDELSE

5.1. Behov for EU-foranstaltninger[19]

5.1.1. Mål

Forslagets formål er at udbrede oplysninger om efterspørgselsstyring, skabe referencepunkter og opstille vejledende målsætninger for beslutningstagere og planlæggere, så udviklingen kan overvåges i forhold til vedtagne, kvantificerede og målelige målsætninger. Det skal også henlede de berørte parters opmærksomhed på vigtige spørgsmål i forbindelse med energieffektivitet. Kampagnen skal desuden udbrede resultatet af forsøgsaktioner i forbindelse med Fællesskabets programmer og sprede den bedste praksis. Kampagnen skal føres sideløbende med den nuværende iværksættelseskampagne for vedvarende energi og underbygge den. Den skal også udnytte erfaringerne fra iværksættelseskampagnen for vedvarende energi. Kampagnens virkninger i form af adfærdsændring, accept osv skal måles ved hjælp af evalueringer.

5.1.2. Dispositioner, der er truffet på grundlag af forhåndsevalueringen

Evalueringsmetoden i forbindelse med vedvarende energi vil blive benyttet, dvs. bevidsthed og indstilling før og efter kampagnen-

5.2. Indsatsområder og nærmere bestemmelser for støtten

– *Målgruppe:* ***Mange virksomheder, kommuner, universiteter, brancheorganisationer osv. skal deltage***

– *særlige målsætninger:* ***At nå målene og udbrede oplysninger og den bedste praksis, at skabe opmærksomhed omkring energieffektivitet og om målsætningerne og samtidig øge den offentlige bevidsthed og fremhæve de resultater, som er opnået i forskellige sektorer.***

– *konkrete foranstaltninger:* ***Der vil blive indgået kontrakter med de deltagende partnere om udførelse af aktiviteter med sigte på at nå teknologi- og udbredelsesmålene.***

– *umiddelbare resultatkrav:* ***Virkningerne på energieffektiviteten vil blive målt. Blandt de mellemliggende målinger er oversigter over, hvilke berørte parter der er blevet påvirket af iværksættelseskampagnen.***

– *forventede virkninger:* ***Den endelige målsætning er at nå målene og således forbedre energieffektiviteten i EU.***

---

[19] Nærmere oplysninger i særskilt orienterende dokument.

5.3. Gennemførelsesmetoder

De planlagte aktiviteter vil blive forvaltet direkte af Kommissionen ved hjælp af både vedtægtsmæssigt og eksternt personale. Forvaltningsopgaverne vil blive delt med medlemsstaterne - nationale, regionale og lokale myndigheder, og der vil i nogen udstrækning blive benyttet konsulenttjenester. Der vil blive betalt for udformning, udarbejdelse og udbredelse af oplysningsmateriale.

6. FINANCIELLE VIRKNINGER

6.1. Samlede virkninger for budgettets del B (hele programperioden)

6.1.1. Finansieringsstøtte

Forpligtelsesbevillinger i mio. € (3 decimaler)

Fordeling	2001	2002	2003	2004	[n+4]	[n+5 ff]	I alt
Partnerskab	0.140						
I ALT	0.140						

6.1.2. Teknisk og administrativ bistand, støtteudgifter og udgifter til IT (forpligtelsesbevillinger)

	2001	2002	2003	2004	[n+4]	[n+5 ff]	I alt
1) Teknisk og administrativ bistand							
a) Kontoret for teknisk bistand	0.040	0.040					0.08
b) anden teknisk og administrativ bistand: - intern: - ekstern: *heraf til opbygning og vedligeholdelse af administrative edb-systemer*	0.020	0.02					0.04
I alt 1	0.060	0.06					0.12
2) Støtteudgifter							
a) Undersøgelser							
b) Ekspertmøder							
c) Informations- og publikationsvirksomhed							
I alt 2							
I ALT	0.06	0.06					0.12

6.2. Beregning af omkostningerne pr. foranstaltning i budgettets del B (i hele programperioden [20]

Forpligtelsesbevillinger i mio. € (3 decimaler)

Fordeling	Type resultater (projekter, dossierer)	Antal resultater (i alt år 1 …n)	Gennemsnit-lige enheds-omkostninger	Samlede omkostninger (i alt år 1…n)
	1	2	3	4=(2X3)
	Partnerskaber	*20*	*0.134*	*2.680*
SAMLEDE OMKOSTNINGER				2.68

7. VIRKNINGER FOR PERSONALERESSOURCER OG ADMINISTRATIONSUDGIFTER

7.1. Personalemæssige virkninger

Stillingstyper		Eksisterende og/eller nyt personale til forvaltning af foranstaltningen		I alt	Opgavebeskrivelse
		Faste stillinger	Midlertidige stillinger		
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte	A B C	0.3		0.3	Samordning af kontrakter og deltagere, evaluering af konsulenter og kontakt med dem.
Andre personaleresourcer					
I alt		0.3		0.3	

[20] Nærmere oplysninger i særskilt orienterende dokument.

7.2. Samlede finansielle virkninger af personaleforbruget

Personaleressourcernes art	Beløb (i mio. €)	Beregningsmetode *
Tjenestemænd Midlertidigt ansatte	0.03	0.3 * 0.108 = 0.033
Andre personaleressourcer (angiv budgetpost)		
I alt	0.03	0.033

Beløbene modsvarer de samlede udgifter i en 12-måneders periode.

7.3. Andre administrative udgifter som følge af foranstaltningen

Budgetpost (nummer og betegnelse)	Beløb i €	Beregningsmetode
Samlet bevilling (Afsnit A7) A0701 – Tjenesterejser A07030 – Møder A07031 – Udvalg, der skal høres A07032 – Udvalg, der kan høres A07040 – Konferencer A0705 – Undersøgelser og konsultationer Andre udgifter (angiv hvilke)		
Informationssystemer (A-5001/A-4300)		
Andre udgifter - Del A (angiv hvilke)		

Beløbene modsvarer de samlede udgifter i en 12-måneders periode.

I.	Samlet årligt beløb (7.2 + 7.3)N.A.	33000€
II.	Foranstaltningernes varighed	4 år
III.	Foranstaltningens samlede omkostninger (I x II)N.A.	132000

8. RESULTATOPFØLGNING OG EVALUERING

8.1. Reusltatopfølgningssystem

Fastsættes senere.

8.2. Evalueringsordninger og evalueringsplan

De nærmere enkeltheder fastsætters på grundlag af iværksættelseskampagnen for vedvarende energi.

9. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Normal udbuds- og kontraktprocedure og -kontrol.